در انتخابات کاندیدا نمی‌شوم

عبدالله گل، رئیس‌جمهوری پیشین ترکیه با وجود گمانه‌زنی‌های انجام شده مبنی بر احتمال کاندیداتوری وی در انتخابات زودهنگام حتی از سوی احزاب اپوزیسیون، هرگونه نامزدی در انتخابات را رد کرد. به گزارش ایسنا به نقل از شبکه خبری ان تی وی، او گفت: تنها خواسته من برقراری ثبات و آرامش در کشور است. در حال حاضر به دنبال کاندیداتوری نیستم. وی در ادامه اظهاراتش درمورد انتشار برخی اخبار مبنی بر تنش میان عبدالله گل و رجب طیب اردوغان گفت: من با هیچ کس مساله شخصی ندارم. تنها دغدغه من سیاست و چشم‌انداز آینده کشور است.

پس از ماکرون، آنگلا مرکل برای دیدار با ترامپ راهی واشنگتن شد

ناجی اروپایی برجام!

محمدرضاستاری
mrezasattari62@gmail.com

بلافاصله پس از سفر سه روزه امانوئل ماکرون رئیس جمهوری فرانسه به آمریکا، آنگلا مرکل صدراعظم آلمان نیز راهی واشنگتن شد تا با دونالد ترامپ دیدار و گفت و گو داشته باشد. هر چند طی روزهای اخیر موضوع برجام محور اصلی این مذاکرات را تشکیل می‌داد، اما در این میان یک تفاوت بسیار چشمگیر در مورد این دو دیدار قابل مشاهده بود. اینکه استقبال از مرکل در مقایسه با ماکرون بسیار سردتر صورت گرفت و در حالی که رئیس جمهوری فرانسه سه روز در آمریکا مشغول ملاقات و رایزنی با مقامات این کشور بود، مرکل و ترامپ تنها حدود دو ساعت با یکدیگر وقت سپری کردند. به گزارش یورو نیوز، آنها حدود ۲۰ دقیقه گفت و گوی رودرو داشته و پس از آن ۹۰ دقیقه را نیز به ناهار و حضور در نشست خبری مشترک به سر بردند.

سردی روابط میان آلمان و آمریکا زمانی به اوج خود رسید که همزمان با انتخاب دونالد ترامپ به ریاست جمهوری، مرکل در پیام تبریک خود به رئیس جمهوری جدید آمریکا، او دعوت به احترام به ارزش‌هایی همچون دموکراسی، حقوق بشر، آزادی و کرامت انسانی کرد. این امر زمانی بیشتر جلب توجه کرد که ترامپ برای نخستین بار در نشست کشورهای عضو گروه G۷ شرکت کرد.

کشمکش برجامی برلین و واشنگتن

هر چند محور مذاکرات روز جمعه میان مرکل و ترامپ را مساله توافق هسته‌ای تشکیل می‌داد، اما موضوعاتی از جمله تجارت جهانی، خط لوله گاز نورداستریم بین روسیه و اتحادیه اروپا و مشارکت آلمان در بودجه نظامی ناتو از دیگر مسائل مهم میان آمریکا و آلمان بود که مورد بحث و مذاکره قرار گرفت. به گزارش رسانه‌های خبری، دو رهبر آلمان و آمریکا در دیدار خود بیش از هر موضوعی در خصوص توافق هسته‌ای کشمکش داشتند. هر چند مرکل در این دیدار مدعی شد که برجام موضوعی ناقص در قبال مسائل موشکی و منطقه‌ای ایران است و قصد داشت که با این موضوع، نزدیکی مواضع اروپا و آمریکا را در مورد برجام مورد تاکید قرار دهد، اما همچنان ترامپ با اتخاذ دکترین ابهام ، پاسخ مشخصی در خصوص ماندن یا خروج آمریکا از این توافق بین‌المللی ارائه نداد. آلمانی‌ها نیز مانند فرانسوی‌ها به ترامپ گفتند که این توافق بی نقص نیست، اما قطعه‌ای از پازل مهم طراحی شده میان اروپا و آمریکا است که فعلاً جایگزینی برای آن متصور نیست و می‌تواند امنیت کل منطقه را تضمین کند.

این گفته‌ها در حالی مطرح شد که ترامپ بلافاصله پس از دیدار با صدراعظم آلمان، مجدداً با اتخاذ ادبیاتی تهاجمی ایران را مورد حمله قرار داد و مدعی شد که ایران هرگز نمی‌تواند به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند و همچنین ادعا کرد که ایران پشت تمامی مشکلات منطقه قرار دارد.

با توجه به این نکات، حال سوال مهمی که اکنون مطرح می‌شود این است که آمریکا در فاصله کمتر از دو هفته مانده به پایان ضرب‌الاجل خود در خصوص برجام، چه تاکتیکی را پیش خواهد گرفت و آیا واقعاً قصد دارد از برجام خارج شود؟ برای جلوگیری از این اتفاق اروپا چه تدابیری اندیشیده است؟ یا ا ینکه اگر خروج آمریکا از برجام محقق شود، سرنوشت این توافق بین‌المللی چگونه خواهد بود؟

خواب ترامپ برای برجام

هر چند افکار عمومی و رسانه‌ها از ترامپ به عنوان یک فرد بی تجربه و تاجرپیشه یاد می‌کنند و حتی او را در مواردی به دیوانگی متهم می‌کنند اما فارغ از این تحلیل‌های رسانه‌ای باید خاطرنشان کرد که ترامپ در طول یکسال گذشته نشان داده است که از استراتژی آشوب، دکترین ابهام و در نهایت تحریک و ضربه زدن پیروی می‌کند. از سوی دیگر ساختار آمریکا را نیز نباید از خاطر دور داشت و گمان کرد که این تنها رئیس جمهوری است که می‌تواند یک تنه به صورت محیرالعقول وارد میدان شده و به ایفای نقش بپردازد.

بسیاری از کارشناسان طی ماه‌های اخیر تاکید کرده‌اند که خروج احتمالی آمریکا از برجام باعث انزوای این کشور خواهد شد و این کشور قادر نخواهد بود که یک توافق بین‌المللی را به صورت یکجانبه کنار بگذارد. در این رابطه و با دقت بر شواهد یکسال اخیر، می‌توان گفت که برای دولت پست نومحافظه‌کار آمریکا که با شعار « اول آمریکا» روی کار آمده است، یکجانبه‌گرایی یکی از راهبردهای محوری است. آمریکای ترامپ تا همینجای کار نیز با خروج از توافق آب و هوایی پاریس، ایجاد خلل در پیمان نفتا، شروع یک جنگ تجاری با متحدان قدیمی خود و رویکردی که در قبال ناتو و سازمان ملل پیش گرفته است نشان داده که با اتکا به هژمونی بین‌المللی خود هراسی از انزوای جهانی ندارد، به خصوص اینکه اکنون با یک مانور وسیع رسانه‌ای در حال گفت و گو برای تنش زدایی با کره‌شمالی به عنوان اولویت مهم امنیتی آمریکا هستند.

دنیای کانتی اروپا در مقابل دنیای هابزی آمریکا

از سوی دیگر، گفته می‌شود که موضوع برجام و چالش‌های کنونی آن، بیش از آنکه مربوط به ایران باشد، بحث میان آمریکا و اروپاست. هر چند آمریکایی‌ها مایل هستند که هزینه‌های شکست برجام را تماماً بر دوش ایران بیاندازند، اما با توجه به رویکرد فراآتلانتیکی فعلی میان آمریکا و اروپا، واشنگتن خواستار استفاده از برجام برای فشار وارد کردن به اروپاست. استدلال این امر آن است که آمریکا برای فشار آوردن به ایران دو مساله دیگر یعنی پرونده موشکی و نقش ایران در منطقه خاورمیانه را به عنوان بهانه در اختیار دارد که در این موضوعات نیز با اروپا پیوندهایی جدی نیز دارند.

در همین خصوص چندی قبل اندیشکده مطالعات حاکمیت و سیاست‌گذاری دانشگاه صنعتی شریف گزارش داد: درباره اختلاف اروپا با آمریکا درباره برجام نخست اینکه این مساله بیش از هر چیز به تفاوت در رویکرد دو طرف به نظم بین‌المللی برمی‌گردد. از منظر رئالیستی، درحالی‌که برجام دقیقاً با معیارها و ملاک‌های اروپا در این زمینه همخوانی دارد، چندان با رفتار و رویکرد کلان آمریکا به‌ویژه جناح جمهوری‌خواه این کشور در مسائل بین‌المللی منطبق نیست. رابرت کگان (Robert Kegan) معتقد است، درحالی‌که اروپایی‌ها در بهشت قانون و هنجارهای بین‌المللی زندگی می‌کنند (دنیای کانتی)، آمریکا در تاریخ مانده و در سودای قدرت و اتکای صرف به خویش است (دنیای هابزی). همین مساله ریشه بنیادی تفاوت و تضاد در نگرش آن‌ها به موضوعی مانند برجام است. به‌ویژه زمانی که رئیس ایالات متحده آمریکا شخصی مانند ترامپ باشد. اروپایی‌ها برجام را بیش از هر چیز دستاوردی اروپایی می‌دانند که در چارچوب الگوی تجویزی اروپایی‌ها برای مدیریت بحران‌ها یعنی دیپلماسی اجبار و راهبرد کلان این اتحادیه در رابطه با ایران که عبارت است از ترجیح سیاست تعامل بر سیاست مهار، تحقق‌یافته و باید از آن پاسداری شود.

به میزانی که نظم بین‌المللی به این سمت سوق پیدا کند و الگوی اروپایی برای مدیریت بحران‌ها بیشتر موردپذیرش قرار گیرد، امکان کنشگری و نقش‌آفرینی آن‌ها نیز افزایش پیدا می‌کند. اما حاکم شدن یک‌جانبه‌گرایی آمریکایی که ترامپ امروز به دنبال آن است، نه‌تنها نقش‌آفرینی اروپا را محدود و بی‌اثر خواهد کرد بلکه اعتماد و اعتبار این اتحادیه را نزد کشورهایی مانند ایران در صورت لغو توافق از بین خواهد برد. در همین رابطه است که یک مساله مهم در این میان نمود پیدا می‌کند. اینکه علیرغم اختلافات و واگرایی‌هایی که میان این دو بلوک وجود دارد، در نهایت آنچنان پیوندهای عمیق فرهنگی، سیاسی و اقتصادی میان اروپا و آمریکا وجود دارد که در مرحله غایی چسبندگی زیادی میان آنها مشاهده می‌شود. به همین واسطه است که اروپایی‌ها سعی دارند علاوه بر تلاش برای حفظ برجام، در موارد دیگری همچون مساله موشکی و نقش منطقه‌ای ایران با آمریکا همسویی داشته باشند تا بتوانند علاوه بر تقویت گفت و گوها با آمریکا در خصوص چالش‌های فراآتلانتیکی، ترامپ را متقاعد کنند که بدون همکاری اروپا، آمریکا قادر به مواجهه با مسائل ایران نخواهد بود.

تهیه مقدمات خروج نرم آمریکا؛ نقشه دوم اروپا

گزینه بعدی اروپا در صورت شکست چنین راهبردی، تهیه مقدمات خروج نرم آمریکا از برجام خواهد بود که در راستای آن مانند زمان‌های قبل از تحریم‌های همه جانبه علیه ایران، اروپا همکاری‌های محدود تجاری خود را با ایران در قالب سازوکارهای قانونی درون اتحادیه ادامه داده و از سوی مقابل در خصوص سایر واگرایی‌ها با ایران با آمریکا در یک حالت بینابینی تعامل داشته باشد.

به همین دلیل است که برخی تحلیل‌گران با تکیه بر این راهبردهای اروپایی معتقدند که دولت کنونی آمریکا آنچنان با نگاه هزینه و فایده به مراودات جهانی می‌نگرد که قصد ندارد به سادگی این اهرم فشار را از دست بدهد. آنها می‌گویند که ترامپ با دانستن این موضوع و علیرغم چینش تیم ضد برجامی و ایرانی خود از این توافق خارج نشده و این حالت برزخ گونه را تا جایی که امکان داشته باشد برای گرفتن امتیازهای بیشتر از سایر شرکای برجام ادامه خواهد داد.

ضرورت صبر استراتژیک برای ایران

در این رابطه نکته مهم عملکرد ایران در این بازی پیچیده است. هر چند بنا بر گفته مقامات کشورمان، ایران گزینه‌هایی را برای خروج احتمالی آمریکا روی میز دارد و می‌تواند در عرض ۴ روز به غنی‌سازی ۲۰ درصد بازگشته یا حتی از NPT خارج شود، اما سوال مهم در این میان آن است که این اقدامات که همگی نیز قابل تحقق است چه میزان هزینه و فایده برای کشور در بر خواهد داشت.؟

همگان واقفند که مذاکرات هسته‌ای در فضایی کاملاً نابرابر شکل گرفت و در این فضای نابرابر ایران به دستاوردهای مهمی نیز دست یافت. همچنین با رجوع به پیشینه سیاست‌های غرب در قبال کشورهای به اصطلاح ناهمسو این امر مبرهن است که وقتی بحث مذاکرات موشکی مطرح می‌شود، پس از آن بهانه حقوق بشر و پس از حقوق بشر مساله و بهانه‌ای دیگر برای مقابله همه جانبه علیه ایران پیش کشیده می‌شود. اما در این میان وارد یک کارزار همه جانبه شدن با آنها نیز می‌تواند بسیار برای ایران در شرایط کنونی هزینه‌افزا و فرساینده باشد.

در نتیجه در اینجا لزوم صبر استراتژیک از سوی دستگاه سیاست خارجی ایران اهمیت می‌یابد. گفتنی است صبر استراتژیک در این روزهای دشوار سیاست خارجی ایران با توجه به شرایط منطقه خاورمیانه به معنی انفعال نیست، بلکه ضرورت عدم ورود به بازی پیچیده و تشدید بحران است. بهترین راهکار برای خنثی کردن یک راهبرد منفی علیه خود، عدم ورود به آن بازی است، امری که به نظر می‌رسد در اواسط دهه ۱۳۸۰ توجه کافی به آن نشد و سلسله وقایع مطلوب غرب برای اجماع جهانی علیه ایران را رقم زد. در چنین وضعیتی اتخاذ ادبیات تهدید در پاسخ به تهدیدهای طرف مقابل صحه گذاشتن بر مدعای رقبای منطقه‌ای ایران خواهد بود تا پس از مسائل هسته‌ای، موضوع موشکی بهانه‌ای برای ایجاد اجماع و تخلیه ظرفیت استراتژیک ایران باشد. در اینجا بهترین گزینه برای غرب، قرار گرفتن ایران میان پلیس خوب- بد اروپا و بازیگر دیوانه آمریکا خواهد بود که دست آنها را برای تنگ‌تر کردن حلقه محاصره و افزایش فشارها علیه ایران بازتر می‌کند.

ایران، روسیه و ترکیه بر یکپارچگی سوریه تاکید کردند

مثلث آستانه برای عبور از بحران

محمدجواد ظریف وزیر خارجه کشورمان که روز گذشته به منظور شرکت در نشست سه جانبه با وزرای خارجه ترکیه و روسیه، عازم مسکو شده است، در بدو ورود به فرودگاه در جمع خبرنگاران گفت: برای مخالفت با هر گونه اقدام نظامی علیه تمامیت ارضی سوریه، نشست سه جانبه وزرای خارجه ایران، روسیه و ترکیه برگزار می شود.

وزیر امور خارجه با اشاره به نشست های متعدد سران، وزیران امور خارجه و کارشناسان ایران، روسیه و ترکیه درباره موضوع سوریه در یک سال و نیم اخیر افزود: توانسته ایم روندی را برای کاهش تنش در صحنه میدانی و حل سیاسی مساله سوریه شروع کنیم. برخی اقدامات اخیر در سوریه به ویژه اقدام نظامی آمریکا و برخی متحدان غربی آن، شرایط را در این کشور وخیم کرده و زمینه رسیدن به راه حل سیاسی در سوریه را کاهش داده است.

ظریف گفت: در چنین شرایطی لازم بود که وزیران امور خارجه سه کشوری که ضامن حرکت در مسیر روند مذاکرات آستانه هستند، یک بار دیگر گرد هم بیایند تا راه های ادامه روند آستانه و روند سوچی با موضوع حل سیاسی مسئله سوریه را بررسی کنند.

در همین راستا، پس از مذاکرات صورت گرفته وزیران امورخارجهٔ ایران، روسیه و ترکیه روز گذشته در بیانیه ای به عنوان کشورهای ضامن آتش‌بس درسوریه، در نشست مسکو بر حفظ یکپارچگی و تمامیت سرزمینی این کشور و وحدت آن تاکید کردند.

در این بیانیه آمده است: این وزیران با تأکید مجدد بر پایبندی خود به حاکمیت، استقلال، وحدت و تمامیت ارضی جمهوری عربی سوریه و نیز بر اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد، تأکید کردند که همگان باید به این اصول احترام بگذارند و آن را رعایت کنند. وزیران فوق همچنین با تاکید بر عزم خود مبنی بر تقویت همکاری‌های سه‌جانبه بر پایهٔ بیانیه‌های مشترک صادر شده از سوی رؤسای جمهوری اسلامی ایران، فدراسیون روسیه و جمهوری ترکیه در تاریخ‌های ۲۲ نوامبر ۲۰۱۷ و چهارم آوریل ۲۰۱۸، توافق کردند که تلاش‌های مشترک برای تسهیل دستیابی به حل وفصل پایدار سیاسی در سوریه طبق چشم‌انداز ترسیم‌شده در قطعنامهٔ ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل متحد و بهره‌برداری کامل از سازوکارهای چندلایهٔ فرمتِ آستانه را افزایش دهند.

بر اساس این بیانیه، این وزیران با تاکید بر کارآمدیِ چارچوب آستانه به عنوان تنها اقدام بین‌المللی، اعلام کردند: این چارچوب توانسته است از طریق تلاش‌های مشترک برای مبارزه با تروریسم، کاهش سطح خشونت و فراهم کردن شرایط مساعد برای حل‌وفصل سیاسی از جمله تسهیل گفت‌وگوهای فراگیر سوری -سوری، به بهبود وضعیت در سوریه کمک کند.

سه طرف این نشست همچنین تصمیم گرفتند نشست بین‌المللی بعدی دربارهٔ سوریه را همزمان با دومین نشست کارگروه آزادی بازداشت‌شدگان/ ربوده‌شدگان و تحویل اجساد و شناسایی مفقودان در ماه مه ۲۰۱۸ در شهر آستانه برگزار کنند.

ظریف، لاوروف و چاووش اوغلو همچنین با تاکید بر اهمیت نقش فرایند آستانه در حصول اطمینان از پیشرفت واقعی در دستیابی به راه‌حل سیاسی در سوریه از طریق فرآیند فراگیر، آزاد و عادلانه به راهبری و مدیریت سوری‌ها و مبتنی بر ارادهٔ آزاد مردم سوریه که منجر به فراهم شدن قانون اساسی بهره‌مند از حمایت مردم سوریه و انتخابات آزاد و عادلانه با مشارکت همهٔ سوری‌های واجد شرایط و تحت سرپرستی مناسبِ سازمان ملل متحد، توافق کردند که تعداد مشورت‌های مشترکِ منظم نمایندگان ارشد جمهوری اسلامی ایران، فدراسیون روسیه و جمهوری ترکیه با آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد و نماینده ویژه او در امور سوریه را به منظور تسهیل آغاز هر چه زودترِ کار کمیتهٔ تدوین قانون اساسی در ژنو بر مبنای توصیه‌های کنگرهٔ گفت‌وگوی ملی سوریه در سوچی و با هماهنگی سه کشور ضامن افزایش دهند.

طرفین شرکت کننده دراین نشست با تاکید بر عزم خود مبنی بر ادامهٔ همکاری برای نابودیِ نهاییِ داعش، جبههٔالنصره وهمهٔ دیگر افراد، گروه‌ها، تشکل‌ها و موجودیت‌های وابسته به القاعده یا داعش در سوریه که توسط شورای امنیت سازمان ملل متحد شناسایی‌شده، بر موفقیت تلاش‌های جمعی خود در مبارزه با تروریسم تصریح کرده و از همه گروه‌های مخالف مسلح خواستند کاملاً و بی‌درنگ با گروه‌های تروریستی مذکور، قطع مراوده کنند.

این بیانیه می افزاید: وزیران امور خارجه سه کشور ضامن آتش بس در سوریه با تاکید بر اهمیت تلاش‌ها برای کاهش تنش، مجددا پایبندی خود را به حفظ رژیم آتش‌بس که در کمک به کاهش خشونت در عرصهٔ میدانی و کاستن از رنج انسانی، نقش مؤثری داشته است ابراز کردند.

طرفین با رد همهٔ تلاش‌ها برای ایجاد واقعیت‌های جدید در عرصهٔ میدانی به بهانهٔ مبارزه با تروریسم، عزم خود را برای مقابله با دستورکارهایی که به دنبال تضعیف حاکمیت و تمامیت ارضی سوریه و تضعیف امنیت ملی کشورهای همسایه است، ابراز داشتند.

بر اساس بیانیه مشترک، وزیران امور خارجه ایران، روسیه و ترکیه، هرگونه استفاده از سلاح‌های شیمیایی در سوریه را شدیداً محکوم کرده و خواستار بررسی فوری و حرفه‌ایِ هر گزارشی در این باره مطابق با کنوانسیون منع توسعه، تولید، ذخیره‌سازی و به‌کارگیری سلاح‌های شیمیایی و امحای آنها توسط سازمان منع سلاح‌های شیمیایی به عنوان اصلی‌ترین مرجع ذیصلاح بین‌المللی برای احراز استفاده از سلاح‌های شیمیایی شدند.

ظریف، لاوروف و چاووش اوغلو با تاکید بر پایبندی خود به ادامهٔ تلاش‌های مشترک با هدف محافظت از غیرنظامیان، بهبود وضعیت انسانی از طریق تسهیل دسترسی‌های انسان‌دوستانهٔ سریع، ایمن و بدون محدودیت به همهٔ نیازمندان، راه‌اندازی و حفظ سازوکارهای اعتمادساز میان طرف‌های درگیر و کمک به عادی‌سازی وضعیت در سراسر سوریه، از جمله فراهم آوردن شرایط برای بازگشت ایمنِ آوارگان داخلی و خارجی، از جامعهٔ بین‌المللی و بیش از همه سازمان ملل متحد و دیگر نهادهای بشردوستانهٔ آن، خواستند که کمک‌های خود را به سوریه به نفع همهٔ مردمان این کشور، شامل تسهیل مین‌زدایی بشردوستانه، احیای زیرساخت‌های اساسی و امکانات اجتماعی و اقتصادی و حفظ میراث تاریخی این کشور، افزایش دهند.

یادداشت

مهمترین علل و موانع عضویت قطعی ایران در سازمان تجارت جهانی

دکتر ابراهیم عماد*

چندی قبل یکی از دوستان سوالی مطرح کرد مبنی بر اینکه با توجه به سوابق شما در زمینه حقوق اقتصاد بین‌الملل و توسعه، نظر شما در مورد پیوستن ایران به سازمان جهانی تجارت چیست و چه موانعی بر سر راه است؟ در این رابطه، موارد زیر را می‌توان به عنوان علل و موانع مهم عضویت قطعی ایران در سازمان تجارت جهانی مطرح کرد.

در حال حاضر با توجه به شرایط اقتصادی تحمیل شده بر کشور که ناشی از دو فاکتور داخلی و بین المللی است، در بعد داخلی «تجارت خارجی» در بخش دولتی در اصل ۴۴ قانون اساسی در نظرگرفته شده است که در تضاد کامل با اصول بنیادین تشکیل سازمان تجارت جهانی است. از سوی دیگر، عدم ارائه برنامه ریزی‌های اقتصادی روشن از ناحیه دولت‌های مستقر از سال ۱۳۶۸ تا کنون که متکی بر، برنامه نویسی های دولتی وار متاثر از اصل ۴۴ قانون اساسی در زمینه اقتصادی بطور عام و از نظر تجاری بصورت خاص، سپردن همه امور تجارتی به سازمان دولتی توسعه تجارت ایران، نبود یک اتاق بازرگانی مستقل به عنوان نماینده واقعی فعالین بخش خصوصی (در قانون فعلی اتاق ایران حتی یک بار از کلمه بخش خصوصی نام برده نشده) از دیگر موانع موجود قلمداد می‌شود.

همچنین وجود تعرفه ها و حقوق عوارض گمرکی بالا برای اغلب مبادلات تجاری در تضاد با برخی از اصول بنیادین تشکیل سازمان تجارت جهانی است. سیستم بانکی داخلی، شرایط و نحوه فعالیت‌های غیر حرفه ای آنها در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و تجاری به عنوان یک تصدی گر (نه یک تسهیل کننده)، اتخاذ دیپلماسی سیاسی اقتصادی از ناحیه مقامات دولتی غیر مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی، به جای دیپلماسی اقتصادی مستقل در مذاکرات بین المللی، گره زدن حقوق اقتصادی اساسی ملت (مخصوصا فعالین اقتصادی آن) به مذاکرات سیاسی اقتصادی وار با وجود توصیه های کارشناسانه و دلسوزانه صاحب‌نظران اقتصادی فعال در بخش خصوصی در قبل و در خلال مذاکرات و عدم توجه کافی به آن نظریات، ادامه فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر فروش نفت خام (اقتصاد نفتی)، و عدم توجه واقعی و اساسی برای گذر از آن به «اقتصاد دانش بیان» که نیاز به بازبینی در اصل ۴۴ قانون اساسی دارد نیز از دیگر عواملی است که می‌توان در این مورد به آنها اشاره کرد.

در بعد بین‌المللی نیز تحریم‌های یکجانبه اقتصادی مستقیم در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای صلح آمیز کشور، که متعاقب آن متاسفانه کشورهای تحریم کننده با استفاده از روش دیپلماسی سیاسی اقتصادی بین المللی و تمکین به آن از ناحیه مقامات ذیربط داخلی، بجای هدایت مذاکرات در مسیر «دیپلماسی اقتصادی در مذاکرات بین المللی» و گره زدن «حقوق اقتصادی اساسی ملت و معاهداتی (مخصوصا فعالین اقتصادی آن) به آن روش مذاکراتی دیپلماسی سیاسی اقتصادی که به عنوان پدر خوانده‌ای شناخته شده و می‌شود، تحریم‌های یکجانبه اقتصادی غیر مستقیم بانکی (پولی)، مالی ، تجاری تحت عناوین مختلف نظیر قانون داماتو و ... در باره اشخاص حقیقی و حقوقی کشورها در سطح بین المللی که با جمهوری اسلامی ایران مبادلات اقتصادی تجاری دارند، که مراجع صالحه داخلی روشنگری‌های لازمه در این خصوص را برای ملت تاکنون به عمل نیاورده اند، می‌تواند از مهمترین عوامل و موانع پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی در بعد بین‌المللی باشد.

در این راستا، می‌توان خاطرنشان کرد: تا زمانیکه بازبینی اساسی در اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق اصل ۱۷۷ صورت نپذیرد، امکان پیوستن جمهوری اسلامی ایران به آن سازمان به عنوان «عضو قطعی» از نظر «حقوق اساسی و معاهداتی و قانون اساسی آن»، فراهم نبوده و اگر اقدام دیگری بدون بازبینی و بدون باز تعریف نظام اقتصادی جمهوری اسلامی در این اصل، صورت پذیرد، صرفا یک «اقدام سیاسی» بیش نبوده و نخواهد بود و بدون شک، علاوه بر اینکه مخاطرات عدیده ای را با توجه به فاکتورهای داخلی اقتصادی یاد شده فوق برای کشور و اقتصاد آن به بار خواهد آورد و در صورت ادامه مذاکرات صرفا بصورت « سیاسی_اقتصادی»، می‌تواند «کاپیتولاسیون اقتصادی» را برای کشور و اقتصاد آن به همراه داشته باشد.

***متخصص حقوق اقتصاد بین‌الملل و توسعه**

اخبار

توافق چین و هند برای کاهش تنش‌های مرزی

چین و هند در جریان سفر نارندرا مودی، نخست وزیر هند به چین در اقدامی کم‌سابقه توافق کردند تا روابط میان ارتش‌هایشان را در راستای حفظ صلح در مرز دو کشور بهبود بخشند.

به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، نارندرا مودی، نخست وزیر هند طی روز گذشته نشست‌هایی غیررسمی در شهر ووهان در مرکز چین با شی جینپینگ، رئیس‌جمهوری این کشور داشت.

این نشست‌ها چند ماه بعد از آن رخ می‌دهند که مناقشه دو کشور بر سر یک منطقه مرزی واقع در رشته کوه هیمالیا بالا گرفت. ویجای گوخال، وزیر امور خارجه هند بعد از پایان مذاکرات شی جینپینگ و نارندرا مودی به خبرنگاران گفت: رهبران دو کشور در مذاکراتشان توافق کردند که هر دو کشور بلوغ و خرد مدیریت اختلاف‌هایشان به طور صلح آمیز از طریق مذاکرات را دارند.

او اظهار داشت: درخصوص مشکل مرزی چین و هند این دو رهبر با تلاش‌های نمایندگان ویژه دو کشور برای یافتن یک راه حل عادلانه، معقول و قابل پذیرش برای هر دوی آنها توافق داشتند.

«ایران خانم» پارلمان فرانسه به ترامپ هشدار داد

دلفین او نماینده مجلس ملی فرانسه که در این پارلمان به ایران خانم شهرت پیدا کرده است، روز گذشته در گفت و گو با روزنامه لوپاریزین درباره عواقب خروج احتمالی آمریکا از برجام هشدار داد.

به گزارش ایرنا، دلفین او در این مصاحبه گفت: در صورتی که آمریکا از توافق هسته ای با ایران خارج شود، تهران نیز به نوبه خود از آن خارج خواهد شد و در این موضوع هیچ شکی نیست. اگر این اتفاق رخ دهد آنگاه این احتمال وجود دارد که عربستان سعودی و کشورهای واقع در این شبه جزیره برای به دست آوردن سلاح اتمی به تلاش مضاعفی دست بزنند که در صورت به وقوع پیوستن چنین موضوعی، یک فاجعه خواهد بود.

این نماینده پارلمان فرانسه درباره نتایج سفر امانوئل مکرون رئیس جمهوری این کشور به آمریکا گفت: رئیس جمهوری فرانسه موفق شد نگرش و رویکرد ترامپ را از گفتمان «توافق نه» به «توافق جدید» تغییر دهد.

با وجود آن که هنوز در مورد تصمیم نهایی ترامپ در روز ۱۲مه همچنان تردیدها باقی است اما امیدهای زیادی وجود دارد که وی از توافق خارج نشود.